

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce: **Z. R.**

bytem X

zastoupený advokátem Mgr. Bc. Lukášem Bělským
sídlem Domažlická 1256/1, 130 00 Praha 3

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 26. 2. 2021, č. j.
073907/2020/KUSK/OLPPŘ/ ZAM,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Slaný, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 3. 2020, č. j. MUSLANY/40844/2019/ODSH/Čn (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků:

- podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 285/2018 Sb.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. R.

(dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit z nedbalosti tím, že dne 27. 7. 2019 ve 12:05 hodin u vjezdu k supermarketu Billa v ulici Petra Bezruče v obci Slaný se jako řidič osobního vozidla tov. zn. Š. O., reg. zn. X, v rozporu s § 5 odst. 1 písm. g) zákona o silničním provozu odmítl na výzvu policisty podrobit vyšetření pomocí testu DrugWipe ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem;

- podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit z nedbalosti v témže místě a čase jako řidič téhož osobního vozidla tím, že v rozporu § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu neměl u sebe při řízení řidičský průkaz.

Za uvedená jednání byl žalobci uložen úhrnný trest pokuty ve výši 30 000 Kč a zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců. Žalobci byla dále uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce v žalobě předně namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nezohlednil navrhané důkazní prostředky (výslech žalobce) a dále opomněl vypořádat celou řadu odvolacích námitek týkajících se zejména procesního postupu správního orgánu I. stupně a materiálního znaku přestupů.
3. Žalobce dále namítá, že správní orgány řádně nevypořádaly opakovaně vznesenou námitku podjatosti. Správní orgán I. stupně navíc porušil § 14 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 176/2018 Sb. (dále jen „správní řád“), když vznesenou námitku podjatosti bezodkladně nepředložil služebně nadřízené úřední osobě, a namísto toho v rozporu se zákonem provedl dne 9. 3. 2020 ústní jednání, kterého se žalobce neúčastnil v očekávání, že nejprve bude rozhodnuto o námitce podjatosti. Žalobce má za to, že tímto postupem bylo zásadně zasaženo do jeho procesních práv. Žalobce dále upozorňuje, že v podle napadeného rozhodnutí se měl dne 2. 8. 2019 dostavit k ústnímu jednání, ačkoliv tak ve skutečnosti neučinil.
4. Další procesní pochybení spatřuje žalobce v tom, že v průběhu správního řízení nebyl řádně poučen podle § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Vzhledem k tomu nebyl schopen seznat, zda bude mít správní orgán I. stupně dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí již po provedení ústního jednání či později.
5. Žalobce rovněž namítá, že správní orgány vycházely z nedostatečně, resp. chybně zjištěného skutkového stavu. Žalobce zdůrazňuje, že předmětné vozidlo neřídil, a proto jej policisté neměli vyzývat k podstoupení orientační vyšetření na přítomnosti alkoholu či jiné návykové látky. Dále upozorňuje, že provedení tohoto vyšetření ve skutečnosti neodmítl. Podle žalobce není ve správním spisu jediný důkaz o tom, že dané přestupky spáchal. Pořízené kamerové záznamy totiž mají velmi špatnou kvalitu a není z nich patrné, kdy a kde mělo k daným přestupkům dojít.
6. Žalobce má dále za to, že se správní orgány dostatečně nezabývaly otázkou zavinění a materiálního znaku přestupků. Podle žalobce správní orgány nijak neprokázaly ani neodůvodnily, že byly dané přestupky spáchány z nedbalosti. Rovněž nebylo nijak prokázáno, kolik se v daném místě nacházelo účastníků silničního provozu, jaký byl stav vozovky s ohledem na povětrnostní podmínky a viditelnost, ani jak měli být ostatní účastníci silničního provozu omezeni či ohroženi tím, že žalobce u sebe neměl řidičský průkaz. V tomto směru žalobce odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále

jen „NSS“) ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, č. 2011/2010 Sb. NSS, a ze dne 17. 2. 2005, č. j. 7 As 18/2004 - 48.

7. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě uvádí, že v průběhu správního řízení nebylo nijak zasaženo do procesních práv žalobce, přičemž byly provedeny veškeré jím navržené důkazy (výsledky svědků). Dále upozorňuje, že žalobce zůstal s výjimkou vznesení námitek podjatosti po celé správní řízení zcela pasivní. Podle žalovaného byl kamerovými záznamy dostatečně zjištěn skutkový stav s tím, že veškeré odvolací námitky žalobce byly náležitě vypořádány.

II. Skutková zjištění ze správního spisu

8. Policie České republiky, územní odbor Kladno (dále jen „policie“) zaslala správnímu orgánu I. stupně oznámení o přestupku ze dne 27. 7. 2019, podle kterého se žalobce při silniční kontrole po výzvě policisty a následném poučení odmítl podrobit orientačnímu vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou ve smyslu § 20 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění zákona č. 81/2018 Sb. (dále jen „zákon o ochraně zdraví“). Žalobce nepožadoval provést odběr krve podle § 67 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 111/2019 Sb. Na otázku, zda před anebo během jízdy užil nějaké léky, odmítl žalobce odpovědět. Následně byla žalobci zakázána další jízda. Žalobce oznámení o přestupku nepodepsal ani se k věci nijak nevyjádřil. Přílohou oznámení byly tyto podklady:
- úřední záznam ze dne 27. 7. 2019, č. j. KRPS-206657-1/PŘ-2019-010317, podle kterého policejní hlídka ve složení prap. P. V. a prap. P. V. u výjezdu z parkoviště supermarketu Billa v obci Slaný spatřila, jak žalobcovo vozidlo zastavuje a ze strany spolujezdce do něj nastupuje žena. Žalobce na výzvu nepředložil řidičský průkaz s tím, že mu doklady vzala policie a nemá je u sebe. Dále uvedl, že vozidlo má poruchu a že jej neřídil. Osobu řidiče neoznačil. Hlídka provedla lustraci žalobce v centrálním registru řidičů a centrálním registru přestupků, podle kterých nebyl žalobci řidičský průkaz zadržen. Opakované výzvě k podstoupení vyšetření na přítomnost návykových látek žalobce nevyhověl s odpovědí, že vozidlo neřídil. Žalobce dále sdělil, že se nepodrobí orientačnímu vyšetření, ale že dá moč. Lékařské vyšetření spojené s odběrem krve odmítl, protože se mu při něm dělá špatně;
 - formulářový úřední záznam ze dne 27. 7. 2019, č. j. KRPS-206657-2/PŘ-2019-010317, podle kterého měla hlídka při silniční kontrole u žalobce podezření z užití jiné návykové látky. Podle záznamu měl žalobce při kontrole zarudlé oči, byl řečný, choval se odmítavě, nervózně, hyperaktivně, zmateně a neklidně;
 - poučení řidiče, podle kterého žalobce nežádal další odborné vyšetření a odběr biologického materiálu, přičemž se odmítal na výzvu policisty podrobit dalšímu odbornému vyšetření a odběru biologického materiálu nebo jinému obdobně účinnému vyšetření. Žalobce odmítl poučení podepsat;
 - audiovizuální záznamy, které byly pořízeny mobilním telefonem při silniční kontrole žalobce (záznamy 20190727_120716, 20190727_120922 a 20190727_123944) a palubní kamerou policejního vozidla při hlídkové činnosti policie (záznamy *from-20190727-115930* a *from-20190727-124935*).
9. Správní orgán I. stupně následně žalobci oznámil zahájení přestupkového řízení a předvolal ho k ústnímu jednání, které se mělo konat dne 29. 11. 2019. Jelikož se předvolání

nepodařilo žalobci doručit s pětidenním předstihem (§ 59 správního řádu), správní orgán I. stupně změnil termín ústního jednání na 6. 1. 2020, přičemž žalobce podle poučil o náležitostech případné omluvy. V reakci na toto předvolání žalobce uplatnil (původně nepodepsanou) námitku podjatosti, ve které uvedl že *„se právě dozvěděl informace o příbuzenském vztahu oprávněné úřední osoby ke svědkům, a to k řidiči vozidla a k zasahujícím policistům,“* a proto se na nařízené ústní jednání nedostaví, dokud nebude rozhodnuto o jeho námitce.

10. Dne 6. 1. 2020 byl při ústním jednání bez přítomnosti žalobce vyslechnut jako svědek prap. V., který vypověděl, že dne 27. 7. 2019 prováděl s prap. Vydrou dohled nad silničním provozem. Z ulice Na Dolínkách si prap. V. všiml červeného vozidla Š. R., které stálo na křižovatce ulic Cyrila Boudy a Na Dolínkách a do kterého nastoupil žalobce, jenž s ním následně odjel. Vzájemná pozice policejního a žalobcova vozidla je patrná z předloženého situačního plánu. Policejní vozidlo následovalo žalobce ulicí Na Dolínkách ke křižovatce s ulicí P. Hrubého a poté k výjezdu ze supermarketu Billa, kde do žalobcova vozidla nastoupila další osoba. Svědek dále vypověděl, že po příjezdu ihned vystoupil z policejního vozidla a vyzval žalobce, aby z křižovatky popojel. Žalobce však odpověděl, že vozidlo je rozbité a nejede. Svědek dále natáčel služební zákrok prap. V. na mobilní telefon. Žalobce se při kontrole odmítl podrobit testu na návykové látky i odběru biologického materiálu a lékařskému vyšetření. Po skončení zákroku svědek dále sledoval žalobcovo vozidlo, k němuž následně přišla nějaká žena, která s vozidlem odjela. Žalobce si sedl na místo spolujezdce. Na vozidle nebyla po celou dobu provedena žádná oprava.
11. Žalobce následně vznesl další námitku podjatosti, ve které tvrdil, že zasahující policisté jsou dobří známí nadřízeného pracovníka oprávněné úřední osoby s tím, že *„řidič P.“* je bratrem oprávněné úřední osoby pana Č.. Žalobce dále upozornil, že se žádného přestupku nedopustil, přičemž požádal o nařízení ústního jednání a výsledch zasahujících policistů.
12. Správní orgán I. stupně ve sdělení ze dne 12. 2. 2020, č. j. MUSLANY/8432/2020/ODSH/PŘ-Čn, neshledal uplatněnou námitku podjatosti důvodnou. Tvrzení žalobce o údajném příbuzenském vztahu oprávněné úřední osoby a zasahujících policistů má podle správního orgánu I. stupně obstrukční charakter a vykazuje znaky zneužití práva.
13. Správní orgán I. stupně poté žalobce předvolal na 9. 3. 2020 k dalšímu ústnímu jednání a zároveň jej poučil o náležitostech případné omluvy s tím, že po tomto úkonu již budou shromážděny všechny podklady pro rozhodnutí, ke kterým se může podle § 36 odst. 3 správního řádu vyjádřit ve lhůtě 5 dnů ode dne ústního jednání. V reakci na toto předvolání žalobce uplatnil další (nepodepsanou) námitku podjatosti, ve které uvedl že *„právě potkal osobu, která se představila jako zaměstnanec Vašeho orgánu, a které mi řekla, že se nemusím snažit hájit, že je vše jasné, že mě stejně potrestáte.“*
14. Dne 9. 3. 2020 byli při ústním jednání bez přítomnosti žalobce vyslechnuti jako svědci prap. V. a prap. V.. Svědek V. setrval na své výpovědi ze dne 6. 1. 2020 a k věci nic dalšího neuvedl. Svědek V. vypověděl, že si dne 27. 7. 2019 ze služebního vozidla všiml vozidla Š. O., reg. zn. X, které bylo zaparkováno na křižovatce ulic Cyrila Boudy a Na Dolínkách. Žalobce přišel z ulice Vikova, do vozidla nastoupil a rozjel se směrem k ulici Petra Hrubého. Svědek V. dále uvedl, že žalobcovo vozidlo následoval, odbočil ze ním vlevo směrem ulice Smetáčkova. V prostotu výjezdu ze supermarketu Billa spatřil, jak žalobce

prudce zastavil a do vozidla k němu nastoupila ze strany spolujezdce nějaká žena. Svědek V. dále popsal průběh silniční kontroly shodně jako svědek V..

15. Správní orgán I. stupně dále v protokolu o ústním jednání ze dne 9. 3. 2020 uvedl, že opakovaně vznesenou námitku podjatosti považuje za systematické obstrukční jednání žalobce, a proto o ní nebude samostatně rozhodovat.
16. Dne 24. 3. 2020 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí. V odůvodnění uvedl, že na základě audiovizuálních záznamů a výpovědí zasahujících policistů V. a V. bylo dostatečně prokázáno, že se žalobce odmítl na výzvu policisty podrobit vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem, a že u sebe při řízení motorového vozidla neměl řidičský průkaz. K subjektivní stránce správní orgán uvedl, že žalobce si musel být vědom toho, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, a proto dané přestupky spáchal z vědomé nedbalosti. Podle správního orgánu byla žalobcovým protiprávním jednáním dosažena i potřebná míra společenské nebezpečnosti, jelikož případné řízení pod vlivem návykové látky významně ohrožuje bezpečnost silničního provozu.
17. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, které ani na výzvu správního orgánu I. stupně nedoplnil.
18. Dne 26. 2. 2021 vydal žalovaný napadené rozhodnutím, jímž odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění se zcela ztotožnil se skutkovými závěry a právním hodnocením správního orgánu I. stupně. Na str. 2 napadeného rozhodnutí žalovaný ve vztahu k „přestupkům ze dne 28. 3. 2019 a ze dne 11. 5. 2019“ uvedl, že správní orgán I. stupně nařídil ústní jednání, „*ke kterému se odvolatel dostavil dne 02.08.2019.*“ K procesní stránce daného případu žalovaný podotkl, že žalobce se v průběhu správního řízení domáhal nařízení ústního jednání, ke kterému se však opakovaně nedostavil. Žalovaný dále shledal, že žalobcem uplatněné námitky podjatosti byly zcela obecné, ničím nepodložené a vykazují znaky obstrukce.

III. Posouzení věci soudem

19. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
20. Soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání, jelikož účastníci ani na výzvu soudu nesdělili, že by s tímto postupem nesouhlasili (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Soud nepovažoval za nezbytné nařizovat jednání, neboť veškeré rozhodné skutečnosti bylo možno zjistit z obsahu správního spisu. Vady, k nimž by bylo nutné přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
21. Soud uvážil o jednotlivých žalobních bodech následovně:
22. Pokud jde o žalobní bod, podle kterého žalovaný v napadeném rozhodnutí nezohlednil navrhané důkazní prostředky (výslech žalobce) a nevypořádal celou řadu odvolacích námitek, soud zdůrazňuje, že žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí pouze

blanketní odvolání, které ani na výzvu správního orgánu I. stupně nedoplnil a ve kterém neučinil žádné návrhy na doplnění dokazování. Žalobce v průběhu správního řízení navrhl pouze výsledky zasahujících policistů, které však správní orgán I. stupně provedl při ústních jednáních bez přítomnosti žalobce zcela v souladu s § 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění zákona č. 285/2018 Sb. (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Za situace, kdy výsledek žalobce nebyl nezbytný pro zjištění skutkového stavu věci, přičemž žalobce se opakovaně bez náležité omluvy nedostavoval k ústním jednáním, k nimž byl řádně předvolán, nelze správnímu orgánu I. stupně vytýkat, že ve věci rozhodl bez jeho výsledku. Neobstojí rovněž tvrzení, že žalovaný dostatečně nevypořádal jeho odvolací námitky, jelikož žalobce žádné konkrétní odvolací důvody ve smyslu § 82 odst. 2 správního řádu ani nevznášel. Tudíž zde nebyla žádná tvrzení, s nimiž by se žalovaný musel vypořádávat a na která by musel reagovat. Odvolací přezkum prvostupňového rozhodnutí byl za dané situace omezen toliko na obecné posouzení souladu s právními předpisy (§ 89 odst. 2 věta první správního řádu), avšak bez nutnosti zkoumat věcnou správnost, neboť k této otázce zcela absentovaly relevantní odvolací námitky. Tento žalobní bod je proto nutně nedůvodný.

23. K namítané podjatosti úředních osob soud předně odkazuje na rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019 - 34, podle kterého „[ú]čelem námitky podjatosti a jejího posouzení je zajištění práva na nestranné rozhodnutí, které je ústavně zaručeným právem jednotlivce (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) [...]“. Obecně proto jistě platí, že není-li včasná a jednoznačně formulovaná námitka podjatosti předložena k rozhodnutí služebně nadřízenému úřední osoby, jedná se o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem s možným dopadem do zákonnosti rozhodnutí o věci samé. Na druhé straně právo zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob není absolutní a podobně jako jiná práva podléhá jistým omezením, pokud jsou přiměřená. S ohledem na to je třeba sledovat i přiměřené naplňování dalších principů a účelů správního řízení, k nimž patří i zásada rychlosti a hospodárnosti či zásada neposkytnutí ochrany zneužití práva či jinak obstrukčnímu jednání. Proto nikoliv každá námitka podjatosti je bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob a ve zcela výjimečných případech nikoliv každá námitka je dokonce způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 2 (nyní odst. 3) správního řádu. Jak již uvedeno, každou námitku podjatosti vznesenou podle § 14 odst. 2 (resp. odst. 3) správního řádu je třeba vyhodnotit nikoliv pouze formálně, ale i obsahově (rozsudek ze dne 10. 10. 2018, č. j. 6 As 75/2018 - 83). Pokud však správní orgán skutečně vyhodnotí podanou námitku jako *prima facie* nedůvodnou a ani ji tedy nepředloží k rozhodnutí představenému úřední osoby, nese riziko, že podjatost bude nakonec shledána až v rámci opravných prostředků proti rozhodnutí ve věci samé, včetně řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí“ (zvýraznění doplněno zde i dále v textu soudem, srov. dále rozsudky NSS ze dne 10. 10. 2018, č. j. 6 As 75/2018 - 83, a ze dne 10. 6. 2020, č. j. 8 As 127/2018 - 50). Z uvedeného vyplývá, že pokud správní orgán považuje vznesenou námitku podjatosti za zjevně nesrozumitelnou, nesmyslnou či na první pohled (*prima facie*) nedůvodnou, není povinen postupovat podle § 14 odst. 3 správního řádu, tedy předložit námitku k posouzení nadřízené úřední osobě a vyčkat jejího rozhodnutí. Právě taková situace nastala v posuzované věci. Žalobce v průběhu správního řízení opakovaně vznesl námitku podjatosti, kterou správní orgán I. stupně sám posoudil jako na první pohledu nedůvodnou s tím, že se jedná o součást žalobcovy obstrukční taktiky. Z průběhu správního řízení skutečně vyplývá, že žalobce postupoval vůči správním orgánům (s výjimkou podávání námitek podjatosti) nanejvýš procesně pasivně, opakovaně se bez omluvy neúčastnil ústních jednání, činil pouze blanketní podání,

a opravdovým cílem jeho procesní strategie tak bylo zřejmě pouze dosažení zániku přestupkové odpovědnosti v důsledku uplynutí promlčecí doby, nebo alespoň oddálení správněrestního postihu. Námitky obsahující tvrzení typu 'právě jsem potkal někoho, kdo říkal, že zasahující policistu/zaměstnanec úřadu se s někým zná', aniž by bylo konkrétněji uvedeno, o koho se má vůbec jednat a v čem má tato údajná známost spočívat, dle názoru soudu zcela zjevně nemají žádný racionální základ a zůstávají pouze v rovině ničím nepodložených tvrzení, či spíše fabulací. Ostatně žalobce tvrzené důvody podjatosti v průběhu řízení několikrát změnil a jejich podání načasoval zpravidla těsně před termínem ústních jednání, což vypovídá o jeho snaze mařit postup správního orgánu I. stupně a umocňuje to závěr o obstrukčním charakteru těchto námitek. Soud proto shledal, že postup správního orgánu I. stupně při nakládání s *prima facie* nedůvodnými námitkami podjatosti, v daném případě nejenže nepředstavoval procesní vadu, ale vzhledem k obsahu uplatněných námitek a okolnostem daného řízení šlo o zcela správný přístup proti zamezení obstrukcí plně v duchu výkladu výše odkazovaného rozsudku NSS ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019 - 34. Pro úplnost soud konstatuje, že z průběhu správního řízení ani z obsahu prvostupňového a napadeného rozhodnutí nelze vysledovat jakékoliv známky neobjektivity ze strany oprávněných úředních osob (naopak na audiovizuálních záznamech zachycenou komunikaci policistů s žalobcem soud hodnotí jako velice asertivní a profesionální). Ani tento žalobní bod tedy není důvodný.

24. Soud dává žalobci za pravdu, že žalovaný na str. 2 napadeného rozhodnutí chybně uvádí, že se žalobce dostavil dne 2. 8. 2019 k ústnímu jednání. Z kontextu celého odstavce je nicméně patrné, že tato pasáž se týkala zcela odlišné věci (přestupků ze dne 28. 3. 2019 a ze dne 11. 5. 2019), která se žalobcovým případem nijak nesouvisela, a do odůvodnění napadeného rozhodnutí se dostala zřejmým omylem. Procesní stránku žalobcova případu pak žalovaný správně posoudil na str. 4 napadeného rozhodnutí. Uvedené pochybení proto nemohlo mít žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
25. Argumentoval-li žalobce tím, že v průběhu správního řízení nebyl řádně poučen podle § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, soud upozorňuje, že v předvolání k ústnímu jednání konanému dne 9. 3. 2020 byl žalobce zcela srozumitelně poučen o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim ve lhůtě 5 dnů ode dne ústního jednání, tj. do 16. 3. 2020 [srov. § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu]. Žalobce však tohoto práva ve stanovené lhůtě nevyužil.
26. Soud se dále zabýval námitkou, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav věci.
27. V posuzované věci byl žalobce předně uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, kterého se měl z nedbalosti dopustit tím, že se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. g) téhož zákona odmítl podrobit na výzvu policisty „*vyšetření podle zvláštního právního předpisu* [tj. zákon o ochraně zdraví – pozn. soudu] *ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem*“. Podle § 20 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně zdraví „[o]rientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření je povinna se podrobit osoba, u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení „[v] případě, že **povinná osoba podle odstavce 1 orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.**“

28. Dále byl žalobce uznán vinný ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl z nedbalosti dopustit tím, že v rozporu s § 6 odst. 7 písm. a) téhož zákona neměl „při řízení u sebe řidičský průkaz“.
29. Při zjišťování skutkového stavu věci vycházel správní orgán I. stupně zejména z oznámení o podezření ze spáchání přestupku, přiložených audiovizuálních záznamů a svědeckých výpovědí zasahujících policistů V. a V..
30. Soud po zhlédnutí audiovizuálních záznamů, jež jsou součástí správního spisu (a jimiž proto není nezbytné provádět dokazování při jednání, srov. rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2020, č. j. 3 As 79/2018 - 18), nepochybuje o tom, že se žalobce dopustil skutků tak, jak je správní orgán I. stupně vymezil ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Záznamy byly pořízeny v dostatečné kvalitě, přičemž průběh silniční kontroly je z nich patrný bez jakýchkoliv obtíží a plně koresponduje se svědeckými výpověďmi policistů V. a V.. Z prvního záznamů z palubní kamery vyplývá, že ve 12:04:05 hodin (04:34 záznamu *from-20190727-115930*) projelo směrem k supermarketu Billa červené osobní vozidlo, které policejní vozidlo dostihlo v čase 12:04:19 u výjezdu z parkoviště, kde vozidlo zastavilo (svítila brzdová světla) a ze strany spolujezdce do něj nastoupila další osoba. V čase 12:05:30 z vozidla z místa řidiče vystoupil žalobce. Skutečnost, že dané vozidlo řídil právě žalobce, vyplývá rovněž z výpovědi policisty V., který předtím viděl žalobce nastupovat do vozidla na křižovatce ulic Cyrila Boudy a Na Dolínkách. Z prvního a druhého záznamu z mobilního telefonu (01:10 záznamu *20190727_120716* a 00:55 záznamu *20190727_120922*) pak vyplývá, že žalobce na výzvu policisty nepředložil řidičský průkaz s tím, že vozidlo neřídil a řidičský průkaz nemá. Žalobce se poté odmítl na opakovanou výzvu policisty podrobit orientačnímu vyšetření na přítomnost návykových látek, jakož i lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve s tím, že se mu při něm dělá špatně, ale že dá moč (04:25-13:22 záznamu *20190727_120922*). Žalobce v průběhu silniční kontroly opakovaně zdůrazňoval, že vozidlo je nepojízdné a že jej neřídil, třebaže mu policisté opakovaně vysvětlovali, že viděli, jak že žalobce byl na místě řidiče a že do jeho vozidla nastupovala ze strany spolujezdce žena a že vozidlo poté jelo, dokonce mu ještě svítila brzdová světla. Ze třetího záznamu z mobilního telefonu (04:53 záznamu *20190727_123944*) dále vyplývá, že žalobce odmítl podepsat oznámení o podezření ze spáchání přestupku. Z druhého záznamu z palubní kamery pak vyplývá, že ve 12:55:53 hodin (06:17 záznamu *from-20190727-124935*) si do žalobcova vozidla na místo řidiče nastoupila třetí osoba, která s vozidlem bez provedení jakýchkoliv oprav následně odjela.
31. Výše rekapitulované důkazy podle soudu poskytují dostatečný a spolehlivý podklad pro skutkový závěr, že dne 27. 7. 2019 ve 12:05 hodin u výjezdu ze supermarketu Billa v obci Slaný se žalobce jako řidič odmítl na výzvu policisty podrobit orientačnímu i odbornému lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou, přičemž u sebe neměl řidičský průkaz, čímž naplnil skutkové podstaty přestupků podle § 125c odst. 1 písm. d) a k) zákona o silničním provozu.
32. Pokud jde o námitku žalobce, že ve skutečnosti provedení vyšetření neodmítl (čímž měl zřejmě na mysli, že byl ochoten poskytnout k odběru vzorek moči), judikatura dovodila, že neumožňuje-li formulace výzvy policisty výběr mezi více druhy vzorků biologického materiálu, splní řidič svou povinnost pouze tak, že podstoupí odborné lékařské vyšetření a současně akceptuje konkrétní požadavek na odběr určitého druhu vzorku biologického materiálu (srov. rozsudky Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 6. 2013, č. j. 17 A 2/2012 - 43, č. 2977/2014 Sb. NSS, a dále rozsudky NSS ze dne 11. 3. 2020, č. j. 1 As 481/2019 - 36,

či Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2021, č. j. 41 A 3/2020 - 47). Zjednodušeně řečeno, pakliže byl žalobce vyzván k podrobení se odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve, nepostačovalo, pokud byl ochoten k odběru poskytnout pouze vzorek moči. Bylo by totiž proti smyslu skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, pokud by si žalobce mohl libovolně volit druh biologického materiálu [srov. § 2 písm. o) zákona o ochraně zdraví], který má být odebrán, resp. způsob, jakým bude jeho povinnost řidiče podle § 5 odst. 1 písm. f) téhož zákona splněna. Přijetí takového výkladu by totiž směřovalo k možnému zneužití za účelem vyhnutí se odpovědnosti za přestupek, mohl-li by si řidič nárokovat odběr biologického materiálu, ze kterého je druh a množství návykové látky obtížné či nepřesně zjistitelné.

33. Neobstojí rovněž námitka žalobce, že se správní orgány dostatečně nezabývaly otázkou zavinění. Podle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky postačovalo ke spáchání daných přestupků zavinění z nedbalosti. S ohledem na povahu spáchaných přestupků považuje soud v tomto směru za dostatečnou úvahu správních orgánů, že žalobce si jako držitel řidičského oprávnění musel být vědom protiprávnosti svého jednání, a to tím spíše, že ve vztahu k odmítnutí vyšetření na přítomnost návykové látky mu bylo policistou poskytnuto náležité poučení.
34. Soud se dále zabýval žalobním bodem týkajícím se otázky materiálního znaku přestupků, tedy společenské škodlivosti jeho činu. Nejvyšší správní soud v žalobcem odkazovaném rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, č. 2011/2010 Sb. NSS shledal, že obecně lze „*vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.*“ V daném případě takovou výjimečnou okolností bylo překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci o pouhé 2 km.h⁻¹ a dále skutečnost, že k překročení rychlosti mělo dojít na přehledném úseku v místech s nízkou hustotou provozu při výjezdu z obce. Závěry nastíněné v citovaném rozsudku je možno na projednávanou věc jako obecná východiska aplikovat, výsledek individuálního posouzení ovšem bude jiný. V případě žalobce totiž nelze dospět k závěru, že by se k okolnostem jeho jednání přidružily významné okolnosti, jež by vylučovaly porušení nebo ohrožení veřejného zájmu, za který je v posuzované věci možné označit jednak zájem na tom, aby bezpečnost silničního provozu neohrožovali řidiče pod vlivem návykových látek, resp. aby bylo v případech tohoto druhu vůbec umožněno zjištění skutkové stavu (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015 - 45, č. 3441/2016 Sb. NSS), jednak zájem na tom, aby bylo možné snadno a bez dalších pomůcek prostřednictvím úředního dokladu osvědčit, že ten, kdo řídí motorové vozidlo, disponuje příslušným řidičským oprávněním (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016 - 39). Žalobce ostatně takovou významnou okolnost nespecifikoval ani v průběhu správního řízení, ani později v žalobě. Z hlediska společenské škodlivosti žalobcova činu přitom bylo naprosto irelevantní, kolik se v daném místě nacházelo účastníků silničního provozu či jaký byl stav vozovky s ohledem na povětrnostní podmínky a viditelnost. Soud proto neshledal žalobcovu námitku absence materiálního znaku přestupků důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

35. S ohledem na výše uvedené soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl (výrok I).
36. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. března 2022

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce